

OPAKOWANIA METALOWE	NORMA BRANŻOWA	BN-82
	Opakowania metalowe Wiadra z wiekiem zdejmowanym i pałakiem	5046-05
		Grupa katalogowa 0582

1. WSTĘP

Przedmiotem normy są wiadra z wiekiem zdejmowanym i pałakiem, z blachy stalowej, przeznaczone do pakowania, przechowywania i transportu głównie wyrobów lakierowych o gęstości (masy) nie przekraczającej $1,5 \text{ kg/dm}^3$. Wiadra są przewidziane do jednorazowego użycia.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział

2.1.1. Typy. W zależności od kształtu wiadra i konstrukcji zamknięcia rozróżnia się trzy typy wiader:

- 1 — cylindryczne, z wiekiem wciskanim,
- 2 — stożkowe, z wiekiem nakładanym o obrzeżu koronowym,
- 3 — stożkowe, z wiekiem nakładanym dociskanim pierścieniem z dźwignią przegubową.

2.1.2. Grupy. W zależności od zastosowanej blachy rozróżnia się dwie grupy wiader:

- 1 — z blachy stalowej ocynowanej,
- 2 — z blachy stalowej cienkiej do tłoczenia (czarnej).

2.1.3. Odmiany. W zależności od zastosowanych powłok lakierowych i nadruku rozróżnia się cztery odmiany wiader:

- 1 — nielakierowane wewnątrz i zewnątrz, bez nadruku,
- 2 — nielakierowane wewnątrz i zewnątrz, z nadrukiem,
- 3 — nielakierowane wewnątrz, lakierowane zewnątrz, bez nadruku,
- 4 — nielakierowane wewnątrz, lakierowane zewnątrz, z nadrukiem.

2.1.4. Pojemność. Rozróżnia się dwie pojemności wiader: 15 dm^3 i 20 dm^3 .

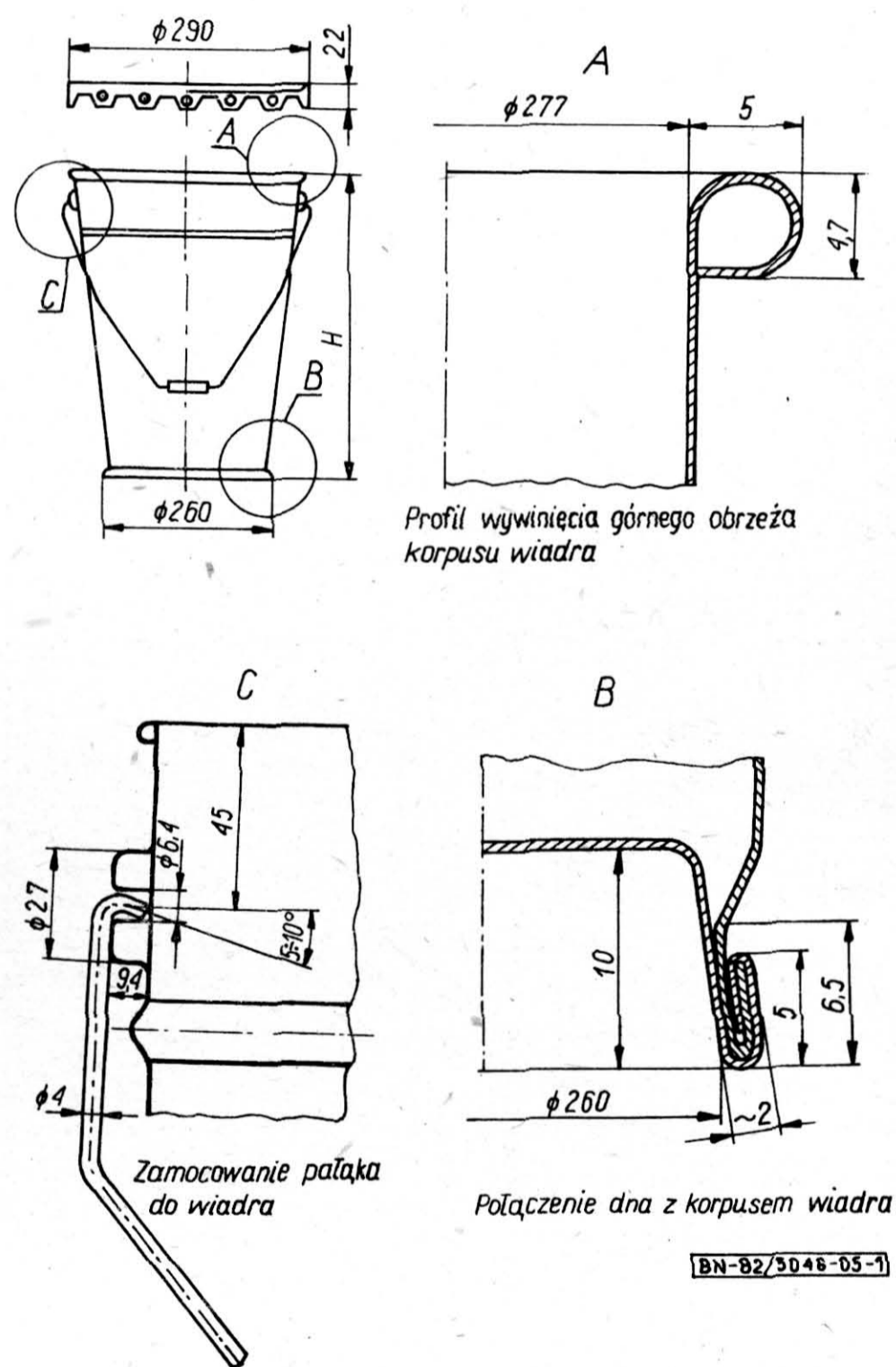
2.2. Przykład oznaczenia wiadra stożkowego z wiekiem nakładanym o obrzeżu koronowym 2, z blachy stalowej ocynowanej 1, nielakierowanego wewnątrz, la-

kiowanego zewnątrz, z nadrukiem 4, o pojemności 15 dm^3 :

WIADRO 2-1-4-15 BN-82/5046-05

3. WYMAGANIA

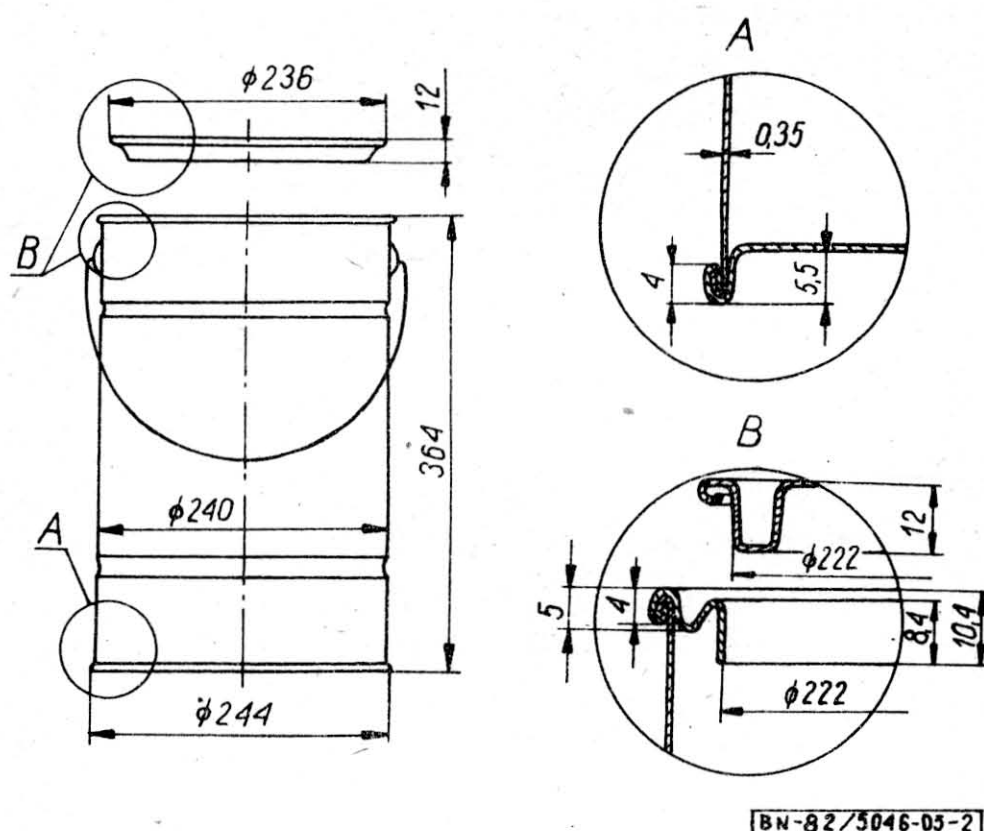
3.1. Główne wymiary — wg rys. 1 i 2 oraz tabl. 1.

Rys. 1. Wiadro stożkowe z wiekiem nakładanym o obrzeżu koronowym (2)

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
Politechniki Lub.

Założona przez Zakłady Farb POLIFARB we Włocławku
Ustanowiona przez Dyrektora Przedsiębiorstwa Opakowań Blaszanych OPAKOMET w Krakowie dnia 3 lutego 1982 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1982 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 7/1982 poz. 16)

Rys. 2. Wiadro cylindryczne z wiekiem wciskany (1) o pojemności 20 dm³. Zamocowanie pałaka wg rys. 1 C

Tablica 1

Pojemność	H, mm
15 dm ³	299 ±0,5
20 dm ³	388 ±0,5

3.2. Części składowe i materiał — wg tabl. 2.

Tablica 2

Nazwa części	Rodzaj wiadra	Liczba sztuk	Materiał
Pobocznica	1, 2 i 3	1	blacha ocynowana wg PN-73/H-92122
Dno	1, 2 i 3	1	lub
Wieko	1, 2 i 3	1	blacha stalowa cienka do tłoczenia (czarna) wg PN-69/H-92121 o grubości w granicach od 0,32 do 0,38 mm
Pierścień — gniazdo	1	1	
Ucho	1, 2 i 3	2	
Pałak	1, 2 i 3	1	dрут okrągły ocynkowany półtwardy wg PN-67/M-80026
Rękojeść	1, 2 i 3	1	polietylen
Uszczelka wieka	2 i 3	1	masa uszczelniająca typ 198F12 — firmy Grace lub inna odpowiadająca parametrom tego typu masy
Uszczelka dna	1, 2 i 3	1	masa uszczelniająca typ OP36/40 firmy Grace lub inna odpowiadająca parametrom tego typu masy
Farby i lakiery	1, 2 i 3	—	wg PN-75/O-79552

3.3. Wykonanie. Pobocznica wiadra powinna być z jednolitego arkusza blachy łączona przez zgrzewanie liniowe na pojedynczą zakładkę. Na poboczniczy powinny być wytłoczone rowki wzmacniające jak na rys. 1 i 2. Dno wiadra i pierścień — gniazdo wiadra

z wiekiem wciskany powinny być połączone z pobocznica przez zawinięcie na podwójną zakładkę. Połączenia te powinny być uszczelnione masą uszczelniającą. Uszczelka w wieku koronowym powinna być rozłożona równomiernie w rowku na całym obwodzie. Krawędzie obrzeży wieka koronowego i wciskanego powinny być zatępienie. Pałak powinien być tak połączony z korpusem, aby umożliwiał prawidłowe przenoszenie wiadra.

3.4. Wygląd powierzchni wewnętrznej i zewnętrznej. Powierzchnie wiader powinny być czyste bez rdzawych plam i zagięć. Powłoka lakierowa powinna być bez zacieków, plam, pęcherzy, zanieczyszczeń mechanicznych i innych. Powłoka ta powinna być bez miejsc nie pokrytych i zdarć.

Dopuszcza się wady powierzchni określone w normach na blachę ocynowaną wg PN-73/H-92122 i blachę stalową cienką do tłoczenia wg PN-69/H-92121. Powierzchnie z nadrukiem powinny zachować ostrość rysunków i napisów oraz barw zgodnie z ustalonym wzorcem.

3.5. Szczelność. Wiadra powinny być szczelne.

3.6. Odporność na uderzenia przy swobodnym spadku. Wiadra napełnione właściwym produktem powinny być odporne na 2 spadki wykonane z wysokości 0,4 m na płytę stalową w następującej kolejności:

- pierwszy spadek na dno lub krawędź dna,
- drugi spadek na pobocznica, przy czym linia uderzenia powinna się pokrywać z linią szwu wzdłużnego lub z przeciwległą stroną w stosunku do linii szwu wzdłużnego.

Wiadra powinny zachować szczelność. Dopuszcza się deformację wiadra (wgniecenie) do 20 mm.

3.7. Odporność na wibracje — wg PN-78/O-79100 dla opakowań grupy 1, przy czym wiadra powinny być napełnione właściwym produktem. Wiadra powinny zachować szczelność.

3.8. Odporność na uderzenia poziome. Wiadra napełnione właściwym produktem powinny być odporne na 2 uderzenia wykonane na pochylni z odległości 1,5 m: — pierwsze uderzenie na powierzchnię cylindryczną wiadra w miejsce pokrywające się z linią szwu wzdłużnego,

— drugie uderzenie na powierzchnię przeciwległą do szwu wzdłużnego.

Wiadra powinny zachować szczelność. Dopuszcza się deformację wiadra do 20 mm.

3.9. Odporność na odkształcenia przy obciążeniu statycznym. Wiadra nie napełnione powinny być odporne na obciążenia wywierane za pomocą prasy, siłą równą: — 3000 N dla wiader o pojemności 15 dm³, — 4000 N dla wiader o pojemności 20 dm³.

Dopuszcza się odkształcenie (zmniejszenie wysokości) nie większe niż 20 mm.

3.10. Wytrzymałość uchwytów. Uchwyty w wiadrach powinny wytrzymać (bez uszkodzeń) obciążenie nie mniejsze niż 1000 N.

3.11. Cechowanie. Na dnie każdego wiadra powinna być wytłoczona cecha zawierająca co najmniej:

- nazwę lub znak wytwórni,

b) znak normy.

Dopuszcza się cechowanie przez nadruk lub litografię. Po uzgodnieniu między dostawcą i odbiorcą dopuszcza się pominięcie cechowania.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Wiadra stożkowe należy wkładać jedno w drugie po 20 sztuk tworząc stos. Wiader cylindrycznych nie pakuje się. Wiadra z nadrukiem (litografia) powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniem nadruku. Wieka należy pakować w rulony owijane papierem wg BN-66/7326-01, w rękawy z tkaniny lub innego materiału, a następnie w pudła tekturowe wg PN-73/O-79402. Po uzgodnieniu między producentem i odbiorcą dopuszcza się inny sposób pakowania wiek.

4.2. Formowanie jednostek ładunkowych. W przypadku stosowania paletyzacji wiadra i wieka należy formować w jednostki ładunkowe przy użyciu palet 800×1200 mm wg PN-75/M-78216. Stosy wiader stożkowych należy ustawiać na palecie w jednej warstwie. Wiadra cylindryczne należy ustawiać na palecie w 4 warstwach oddzielonych poziomymi przekładkami z tektury falistej wg PN-68/P-50527. Ładunek na palecie należy zabezpieczyć za pomocą kaptura z folii kurczliwej, wiązania taśmą lub w inny skuteczny sposób.

4.3. Przechowywanie. Wiadra i wieka należy przechowywać w pomieszczeniach czystych, suchych, o wilgotności względnej nie większej niż 75 % i temperaturze nie niższej niż 0 °C.

Niedopuszczalne jest przechowywanie wiader w pomieszczeniach, w których występują opary żrących środków chemicznych.

4.4. Transport. Wiadra i wieka należy przewozić krytymi środkami transportu według wymagań określonych przepisami Ministerstwa Komunikacji.

Po uzgodnieniu pomiędzy producentem i odbiorcą dopuszcza się dostarczenie pałaków oddzielnie.

5. BADANIA

5.1. Program badań

5.1.1. Badania pełne. Dla okresowej kontroli produkcji, przeprowadzanej co najmniej 1 raz w roku, w przypadku zmian materiałowych i technologicznych, w przypadku zmian materiałowych i technologicznych, w przypadku sporu oraz na żądanie odbiorcy — należy sprawdzić zgodność wiader z wymaganiami normy, wykonując następujące badania:

- sprawdzenie wymiarów (3.1),
- sprawdzenie materiałów (3.2),
- sprawdzenie wykonania (3.3), wyglądu zewnętrznego (3.4) i cechowania (3.11),
- sprawdzenie szczelności (3.5),
- sprawdzenie odporności na uderzenie przy swobodnym spadku (3.6),
- sprawdzenie odporności na wibrację (3.7),
- sprawdzenie odporności na uderzenie poziome (3.8),

h) sprawdzenie odporności na odkształcenia przy obciążeniu statycznym (3.9),

i) sprawdzenie wytrzymałości uchwytów (3.10).

5.1.2. Badania niepełne. Przy odbiorze należy przeprowadzić badania wymienione w 5.1.1a) ÷ d).

5.2. Przygotowanie partii do badań. Wiadra (skompletowane) należy przed badaniami podzielić na partie zawierające wiadra jednego typu, grupy, odmiany i pojemności.

5.3. Grupy badań. W zależności od dopuszczalnej liczby sztuk niedobrych w próbce lub od charakteru badań rozróżnia się następujące grupy badań:

- grupa 1 — badania wg 5.1.1a) do c),
- grupa 2 — badania wg 5.1.1d),
- grupa 3 — badania wg 5.1.1e) do i).

5.4. Sposób pobierania próbek — wg PN/N-03010.

5.5. Liczność próbki do badań w grupie 1 i 2 wg PN-79/N-03021 tabl. 1:

- dla grupy 1 — poziom I ogólny,
- dla grupy 2 — poziom S_2 specjalny.

Do badania w grupie 3, niezależnie od liczności partii, należy pobrać 15 wiader po trzy sztuki do każdego badania, przy czym powinny one przejść wszystkie badania z wynikiem dodatnim. W przypadku gdy w danym badaniu jedno wiadro nie spełniło wymagań, należy pobrać do tego badania następne trzy wiadra. Badanie powtórne jest ostateczne.

5.6. Wadliwość dopuszczalna w_2 — maksimum:

- dla grupy 1 — 1,5 %,
- dla grupy 2 — 0,015 %.

5.7. Wybór i stosowanie planów badania — wg PN-79/N-03021. Jednostopniowe plany badania dla kontroli normalnej, podano w tabl. 3, dla kontroli obostrzonej — w tabl. 4 i kontroli ulgowej — w tabl. 5. Warunki przejścia z jednego rodzaju kontroli na inny wg PN-79/N-03021.

Tablica 3

Liczność partii	Grupa 1			Grupa 2		
	Liczność próbek	m_1	m_2	Liczność próbek	m_1	m_2
sztuk						
151 ÷ 280	13	0	1	5	0	1
281 ÷ 500	20	1	2			
501 ÷ 1200	32	1	2			
1201 ÷ 3200	50	2	3	8	0	1
3201 ÷ 10000	80	3	4			
10001 ÷ 35000	125	5	6			

Tablica 4

Liczność partii	Grupa 1			Grupa 2		
	Liczność próbek	m_1	m_2	Liczność próbek	m_1	m_2
sztuk						
151 ÷ 280	13	0	1	5	0	1
281 ÷ 500	20	0	1			
501 ÷ 1200	32	0	1			
1201 ÷ 3200	50	1	2	8	0	1
3201 ÷ 10000	80	2	3			
10001 ÷ 35000	125	3	4			

Tablica 5

Liczność partii	Grupa 1			Grupa 2		
	Liczność próbki	m_1	m_2	Liczność próbki	m_1	m_2
	sztuk					
151 ÷ 280	5	0	1	2	0	1
281 ÷ 500	8	0	2			
501 ÷ 1200	13	0	2	3	0	1
1201 ÷ 3200	20	1	3			
3201 ÷ 10000	32	1	4			
10001 ÷ 35000	50	2	5			

5.8. Opis badań

5.8.1. Sprawdzenie wymiarów należy przeprowadzić za pomocą przymiarów z dokładnością do 1 mm.

5.8.2. Sprawdzenie materiałów należy wykonać przez skontrolowanie czy na materiały użyte do produkcji wiader mają zaświadczenia wystawione przez ich producenta lub atesty.

5.8.3. Sprawdzenie wykonania wyglądu zewnętrznego i cechowania należy przeprowadzić nieuzbrojonym okiem na zgodność z 3.3, 3.4 i 3.11.

5.8.4. Sprawdzenie szczelności. Wiadra należy napęlnić wodą do górnego obrzeża, zamknąć wiekiem i odstawić na 15 min. W ciągu tego czasu woda nie powinna wyciekać z wiadra. Wiadra z wiekiem koronowym, napęlnione wodą, należy dodatkowo odwrócić do góry dnem i pozostawić na następnych 15 min. W ciągu tego czasu woda nie powinna wyciekać.

5.8.5. Sprawdzenie odporności na uderzenia przy swobodnym spadku należy przeprowadzić wg PN-74/O-79160 na zgodność z 3.6. Po próbie należy wykonać oględziny połączeń pobocznic i pobocznic z dnem po upływie 5 min.

5.8.6. Sprawdzenie odporności na wibracje należy przeprowadzić wg PN-75/O-79166 na zgodność z 3.7. Próby należy wykonać na trzech wiadrach napęlnionych oryginalnym produktem o gęstości (masy) nie mniejszej niż 1,5 kg/dm³. Badane wiadro należy obciążyć dwoma innymi napęlnionymi wiadrami. Badane wiadra należy zabezpieczyć przed rozsuwaniem się przez związanie ich ściągamami. Po próbie należy wykonać oględziny połączeń pobocznic i pobocznic z dnem po upływie 5 min.

5.8.7. Sprawdzenie odporności na uderzenie poziome należy przeprowadzić wg PN-74/O-79162 na zgodność z 3.8. Wiadra napęlnione oryginalnym produktem należy zamknąć, a wieka zabezpieczyć przed wypadaniem. Próby należy prowadzić na trzech wiadrach. Po próbie należy wykonać oględziny połączeń pobocznic i pobocznic z dnem po upływie 5 min.

5.8.8. Sprawdzenie na odkształcenia przy obciążeniu statycznym należy przeprowadzić wg PN-75/O-79163 na zgodność z 3.9. Badane wiadro (puste) należy ustawić między płytami prasy i wywierać naciski odpowiednie dla określonego typu i wariantu wiadra. Próby należy przeprowadzić na trzech wiadrach. Każde wiadro po próbie należy sprawdzić na szczelność wodą w sposób podany w 5.8.4.

5.8.9. Sprawdzenie wytrzymałości uchwytów należy przeprowadzić na zgodność z 3.10. Puste wiadra w liczbie 3 sztuk należy kolejno poddać próbie zrywania uchwytów na zrywarce, po próbie należy wykonać oględziny połączeń ucha z korpusem wiadra i ucha z pałąkiem.

5.9. Ocena wyników badań

5.9.1. Badania w grupach 1 i 2. Partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy w grupach 1 i 2, jeżeli łączna liczba sztuk niedobrych w próbce nie przekracza liczby dyskwalifikującej m_2 tabl. 3 ÷ 5.

5.9.2. Badanie w grupie 3 — jak 5.5.

5.9.3. Ocena partii. Partię wiader należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli ocena wyników badań we wszystkich grupach badań jest dodatnia.

5.10. Zaświadczenie o jakości. Do każdej partii wiader wytwórca obowiązany jest dostarczyć zaświadczenie stwierdzające zgodność wiader z wymaganiami normy i zawierające co najmniej:

- datę wystawienia zaświadczenia,
- nazwę i adres wytwórni,
- oznaczenie wg 2.2,
- wyniki badań (w tym wyniki badań przeprowadzanych okresowo wg ostatnich badań pełnych),
- datę produkcji,
- podpis kierownika DKJ.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Zakłady Farb POLIFARB — Włocławek.

2. Normy i dokumenty związane

PN-69/H-92121 Blacha cienka stalowa do tłoczenia

PN-73/H-92122 Blacha stalowa ocynowana biała

PN-75/M-78216 Palety ładunkowe płaskie, jednopłytowe, cztero-
wejściowe bez skrzydeł drewniane 800×1200

PN-67/M-80026 Druty okrągłe ze stali niskowęglowej ogólnego prze-
znaczenia

PN/N-03010 Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór sztuk do
próbek

PN-79/N-03021 Statystyczna kontrola jakości. Kontrola odbiorcza
wg oceny alternatywnej. Plany badania

PN-78/O-79100 Opakowania transportowe. Odporność na uszkodze-
nia mechaniczne. Wymagania i badania

PN-74/O-79160 Opakowania transportowe. Metody badania odpor-
ności na uderzenie przy swobodnym spadku

PN-74/O-79162 Opakowania transportowe. Metody badania odpor-
ności na uderzenie poziome (na pochylni)

PN-75/O-79163 Opakowania transportowe. Metody badania odpor-
ności na ściskanie

PN-75/O-79166 Opakowania transportowe. Metoda badania odpor-
ności na wibracje

PN-73/O-79402 Opakowania transportowe tekturowe. Pudła

PN-75/O-79552 Opakowania jednostkowe blaszane i tekturowo-bla-
szone oraz zamknięcia do artykułów spożywczych niekonserwo-
wych i przemysłowych. Wymagania i badania

PN-68/P-50527 Tektury faliste

BN-66/7326-01 Papiery pakowe zwykłe

Dekret o przewozie przesyłek i osób kolejami z dnia 24.XII.1952
(Dz. U. Nr 4, poz. 7 z 1953) wyraz z późniejszymi zmianami
(skrót: IKP)

3. Przybliżona masa wiader

— cylindryczne o pojemności 15 dm³ — 1,2 kg,

— stożkowe o pojemności 15 dm³ — 1,2 kg,

— stożkowe o pojemności 20 dm³ — 1,4 kg.

4. Dopuszczalna wysokość piętrzenia wiader napełnionych wyroba-
mi lakierowymi o gęstości nie większej niż 1,5 kg/dm³ jest nastę-
pująca: trzy paletowe jednostki ładunkowe po 3 warstwy wiader
w każdej jednostce, uformowane jednostki ładunkowe powinny być
zabezpieczone folią termokurczliwą.

5. Autorzy projektu normy — mgr inż. Józef Frączek, mgr inż.
Zygmunt Mazur — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Opa-
kowań, Warszawa.